

Hvězdné hodiny a vodní tišiny. Klinická biochemie horkého dne.

B. Friedecký

Publikační příboj na stránkách časopisů a internetových zdrojů je výrazný. Některé z vln, které nás zaplavují, je vhodné pojmenovat. Očekávané změny, označované jako „disruptive“, které mají přinést konec laboratorní medicíny, jak ji známe doposud (The end of laboratory medicine as we know na druhé strategické konferenci EFLM v červnovém Mannheimu). Jen pro pořádek, první strategická konference EFLM v Miláně 2014 byla o harmonizaci laboratorních výsledků. Sotva jsme s ní začali, je tady další náraz změn.

Sledování internetových zdrojů jen za posledních pár týdnů přináší další vlny poznatků, výzev, myšlenkových nárazů:

- Precizní medicínu v onkologii s nutným širokým použitím sekvenace DNA
- Genetické varianty starého dobrého diabetu 2. typu s 42 variantami a 143 různými riziky
- Plánování ofenzívy hmotnostní spektrometrie s jasně naznačeným cílem průlomu do rutinních laboratoří
- Multiplexové přístupy k diagnostice infekčních chorob
- A mnoho dalších

Osvědčená firma prosazuje nový přístup ke kontrole kvality (InteliQ Bio Rad). Spočívá ve směřování k robotizaci procesu, šetření času (snižování TAT),

optimalizaci SW a ke specifikaci vztažných hodnot k lotům reagentů. Nějak mi uniká, zda takový přístup podle lotů přispěje k harmonizaci výsledků nebo spíše k opaku.

Mohli bychom pokračovat dále. Přístupem k big datům, aplikací umělé inteligence u POCT, telemedicíny, 4.0 diagnostikou (ke které pocítil nedávno nutnost vyjádřit se i jeden ministerský předseda) a dalšími.

Možná je na čase opustit nebezpečné příbojové pásmo a navrátit se na břeh poklidného rybníku. K tomu postačí přečtení komentáře čerstvého cyklu AKS 3/18 programu SEKK. Zaostříme na výsledky ALP a rázem jsme zpět v poklidných vodách. Nic se nemění, významné diference mezi metodami a výrobci zůstávají stabilní, klid duše je obnoven. Obávám se však, že toho klidu začíná být ve vodách české laboratorní medicíny příliš mnoho.

„Learn more!, read more!“ To jsou až do formy klišé opakované výzvy pro ty, kteří sledují změny laboratorní medicíny v čase. Nějak mi to připomnělo dávné doby mého působení v Pionýru. Učit se a tak dále. Doufám, že tentokrát s lepším efektem. Ale co v případech těch, kteří nečtou?